

Seat No. : _____

KK-104

March-2014

T.Y.B.A. (Annual Pattern)

Sanskrit, Paper-VIII

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : परीक्षार्थीं उतरवडीमां ते ज कुम लखवो, जे प्रश्नपत्रमां निर्दिष्ट डोय.

Instruction : Candidate must write the same question number as it is shown in the question paper.

1. गभे ते त्रश समजवो : 15

Explain any **three** of the following :

- (i) तर्कसंग्रहः मंगलश्लोकः ।
- (ii) उष्णस्पर्शवत् तेजः ।
- (iii) चक्षुर्मात्रग्राह्यो गुणो रूपम् ।
- (iv) असाधारणं कारणं करणम् ।
- (v) अनुमितिकरणम् अनुमानम् ।
- (vi) वाक्यं द्विविधम् ।

2. अन्नंभट्टे जशावेदां 'सप्तपदार्थाः' विषे विस्तृत नोध लखो. 14

Write a detailed note on 'सप्तपदार्थाः' given by अन्नंभट्ट ।

अथवा/OR

हेत्वाभास अटले शुं ? हेत्वाभासनां प्रकारो जशावी 'सव्यभिचार' अने 'असिद्ध' हेत्वाभास उदाहरण सहित समजवो.

What is हेत्वाभासः ? Mention the types of 'हेत्वाभासः' and explain 'सव्यभिचार' and 'असिद्ध' 'हेत्वाभासः' with illustrations.

3. सूत्रो समजवो : (गभे ते त्रश) 15

Explain the Sutrās : (any **three**)

- (i) शमव्यायामयोः योनिः षाड्गुण्यम् ।
- (ii) राजा आत्मद्रव्यप्रकृतिसंपन्नो नयस्याधिष्ठानं विजिगीषुः ।
- (iii) यस्मिन् वा गुणे स्थितः स्वकर्मणामुपघातं पश्येन्नेतरस्य तस्मिन् तिष्ठत् ।
- (iv) क्षीणलुब्धा हि प्रकृतयो भर्तरि स्निग्धा भर्तृहिते तिष्ठन्ति ।
- (v) लघुव्यसनमिमित्रं यायात् ।
- (vi) लोभ एकदेशिको मुख्यायत्तः परार्थेषु शक्यः परिहन्तुमादातुं वा ।

4. कौटिल्य काविक राजनीतिनुं स्वरूप स्पष्ट करो. 14
Describe the form of the Polity as depicted by कौटिल्य ।
अथवा/OR
कौटिल्यना भते 'द्वादशराजमण्डलः' विषे विस्तृत नोध लखो.
Write a detailed note on 'द्वादशराजमण्डलः' according to कौटिल्य ।
5. (A) विस्तृत नोध लखो : (गमे ते अक) 6
Write a detailed note : (any one)
(i) यथार्थानुभवः चतुर्विधः ।
(ii) लिङ्गं त्रिविधम् ।
(iii) इन्द्रियार्थसन्निकर्षः षड्विधः ।
- (B) विस्तृत नोध लखो : (गमे ते अक) 6
Write a detailed note : (any one)
(i) स्वामीसम्पद् ।
(ii) शक्तिस्त्रिविधा ।
(iii) षाड्गुण्यम् ।
-